

Trycksår checklista - ME Trauma, Akutkirurgi och Ortopedi

Dokument publicerat på inuti: [Trycksår, prevention och behandling, riktlinje](#), sjukhusgemensamma dokument.

Se även: Trycksår – förebyggande åtgärder och behandling (2020). Kan hittas på [Vårdgivarguiden](#). I den versionen finns uppdaterad evidens kring trycksår, samt riktade åtgärder till specifika vårdmiljöer som *operation, intensivvård, akutmottagning, vårdavdelning* bl.a.

Mer information om trycksår och förebyggande åtgärder kan hittas på nationella [Vårdhandboken](#), Trycksårskort kan hämtas på www.sarsjukskoterskor.se

Checklista för åtgärder - förhindra trycksår

OBS! checklistan inte skriven i prioriteringsordning – välj vad som passar bäst.

Trycksår - Omvårdnadsdiagnoser enligt NANDA. FÖRSLAG på omvårdnadsdiagnoser – fler kan förekomma!

D4	00032	Ineffektivt andningsmönster	D11	00005	Risk för instabil kroppstemperatur
	00085	Nedsatt rörlighet		00006	Hypotermi
	00088	Nedsatt gångförmåga		00007	Feber
	00089	Nedsatt rörlighet med rullstol		00008	Ineffektiv kroppsreglering
	00090	Nedsatt förflyttningsförmåga		00044	Vävnadsskada
	00091	Nedsatt rörlighet i säng		00046	Hudskada
	00100	Fördröjd postoperativ återhämtning		00047	Risk för hudskada
	00204	Ineffektiv cirkulation i perifer vävnad		00087	Risk för per-operativ lägeskada
D6	00051	Nedsatt förmåga till verbal kommunikation	D12	00132	Akut smärta
	00127	Varaktigt nedsatt orienteringsförmåga (syndrom)		00133	Kronisk smärta
	00128	Akut förvirring			
	00129	Kronisk förvirring			
	00173	Risk för akut förvirring			
	00131	Nedsatt minnesfunktion			
D9	00146	Ängslan/oro			

Handläggare: Linnéa Bergman/Karolinska/SLL
Fastställare: Eila Sterner/Karolinska/SLL
Organisation:

Dokumentnr: Kar2-6924
Version: 3
Giltig fr o m: 2021-06-14
Utskriftsdatum: 2022-02-10

Identifiering av ökad risk för trycksår

☐ Alla patienter -
Riskbedömning enligt Modifierad
Norton | ☐ Uppdatering av riskbedömningen postoperativ
dag 2–3 för identifiering/verifiering av
riskpatienter |
|--|---|

Åtgärder vid ökad risk för trycksår

☐ Tryckreducerande skummadrass i
ALLA sängar som standard, ex optimal
5 zon, Soft Euroflex	☐ Smärtlindrande (mät och dokumentera VAS)
☐ Flera små lägesändringar med kudde/ar	☐ Vätskebalans - vätskelista fram till postoperativ
dag 2 – därefter nytt beslut (30 ml x kg
kroppsvikt och dygn)
☐ 30° under huvud o knäled ¹⁾ , samt
sidoläge (var 2:an timme –
lägesändring efter behov)	☐ Energi och näringsberikade mellanmål, extra
mellanmål
☐ Vändschemata (var 2:an, 3:e timme
dagtid och ev. var 4:e timme – nattetid
– efter behov)	☐ Näringstillskott (näringsdrycker)
☐ ”Flytande” hälar (avlastning)	☐ Kalorimätning/registrering
(30 mg x kg kroppsvikt och dygn)
☐ Extra madrass med statisk luft ovanpå
befintlig madrass ²⁾	☐ Extra mobilisering/träning
☐ Luftväxlande madrass (med motor)
utan underliggande madrass ³⁾ om inte
den tryckreducerande skummadrasser
är tillräcklig	☐ Om flera blodtryckfall under operation alt låg
kroppstemperatur - var extra noga med
observation av tryckutsatta områden
☐ Sitta uppe max 2 timmar per tillfälle
om möjligt x flera under dygnet	☐ Skydda frisk hud mot fukt – t.ex. med
hudbarriär film/silikon
– INTE hård massage
☐ Torr hud smörjs med mjukgörande
lotion	
☐ Operationstid mer än 4 timmar – ta reda
på om patienten utsatts för tryck under
lång tid på tryckutsatt område	☐ Informera patient/närstående – dela ut
patientbroschyren

¹obs! för lång tid med lätt vinklad knäled kan leda till kontrakturer. Viktigt att benen stäcks ut benen däremellan. Tänk på att sittande i hjärtläge kan öka risken för kontrakturer i knälederna och skjuv i sacrum.

²observera höjden på madrassen så att grindarna är tillräckliga höga.

³ här kan det bli aktuellt med antingen en madrass uppbyggd på celler som ömsom fylls med luft ömsom töms (växelvekande) eller en madrass med konstant lågt tryck med eller utan ”low air loss”.

Handläggare: Linnéa Bergman/Karolinska/SLL
Fastställare: Eila Sterner/Karolinska/SLL
Organisation:

Dokumentnr: Kar2-6924
Version: 3
Giltig fr o m: 2021-06-14
Utskriftsdatum: 2022-02-10

Förslag på åtgärder inför operation

☐ Inför OP – applicera tryckförebyggande – femlagers silikonförband på tryckutsatta ställen som sacrum/hälar	☐ OP - Extra tryckavlastande gelkuddar, hälskydd ex för ”Flytande” hälar
☐ OP - Tryckfördelande madrass på operationsbord	☐ OP - Varma vätskor, tillräckligt med energi och blodprodukter
☐ OP - Flera små lägesändringar av olika leder, varje ½ timme – avlastning 2 – 5 min varje gång	☐ OP - Undvik stora hudområden som lämnas nakna pga. att kroppstemperaturen kan sjunka för lågt - mät
☐ OP - Använd värmefilt /täcke och även värmande underlag kan vara av värde ⁴⁾	☐ OP - Bevaka blodtrycksfall – inte sjunka flera gånger under operation med mer än 40 % - utifrån utgångsvärdet
☐ OP - Undvik tryck och drag i olika former av katetrar. Skydda huden under tejp/häftmassa med barriärfilm/silikon ex Cavilon	☐

⁴OBS! Välj noga rätt patient med god ämnesomsättning – eftersom det krävs en sådan för att aktivt möjliggöra borttransport av värme från hud och vävnad. Denna funktion kan vara nedsatt hos äldre. Viktigt att inspektera huden så den inte påverkas av värmestillskottet.

Versionshistorik

Varje dokument bör innehålla en historik som för varje version talar om vad som ändrats, vem som gjort ändringen och när ändringen gjordes.

Version	Datum	Förändring och kommentar	Ansvarig
3	2021-06-14	Uppdaterat dokument	Eila Sterner /Linnéa Bergman
2	2020-06-29	Uppdaterat dokument	Eila Sterner /Linnéa Bergman
1	20131202	Nytt dokument i strukturen	Eila Sterner / Eija Klemola

Handläggare: Linnéa Bergman/Karolinska/SLL
 Fastställare: Eila Sterner/Karolinska/SLL
 Organisation:

Dokumentnr: Kar2-6924
 Version: 3
 Giltig fr o m: 2021-06-14
 Utskriftsdatum: 2022-02-10